

Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Vest-Agder

Utviklingssenteret (USHT) har ordet

09.11.18. Fylkesmannens erfaringskonferanse

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Vest-Agder

- Om Utviklingscenteret
- Nettverk
- ABC
- Fagdager
- Prosjekter

HVA?

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Vest-Agder

Bidra til styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene ut i fra lokale behov gjennom:

- fag- og kompetanseutvikling
- spredning av ny kunnskap
- nye løsninger
- nasjonale føringer

HelseDirektoratet

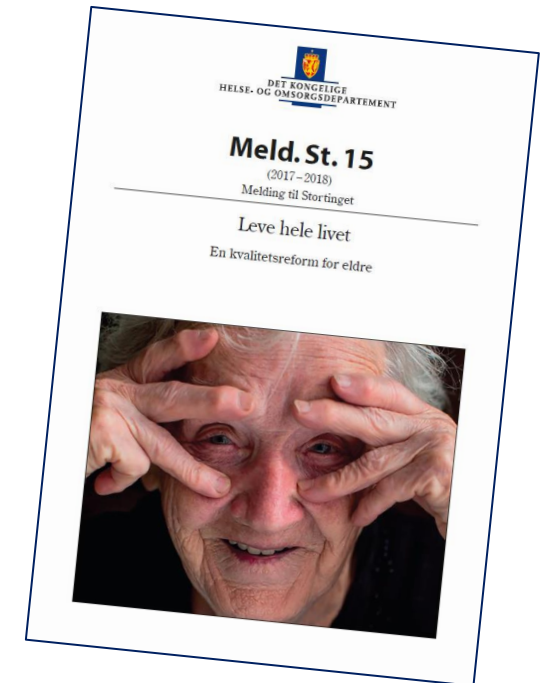
Samfunnsoppdraget

USHT's nasjonale satsingsområder for 2018

- Demensplan 2020
- Innovasjon og velferdsteknologi
- Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming (Nytt fra 2018)

- Støtteapparat i Stortingsmelding 15 «Leve hele livet»

“

Everyone in healthcare has **two jobs** when they come to work; to do their work and to improve it. This is the essence of Quality Improvement.

Paul Batalden

Arend

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Vest-Agder

kristiansand

HELSE OG SOSIAL | Helsefremming og innovasjon

Legemidler

Smittevern

Velferdsteknologi

Lindring

Ernæring

KOLS

Diabetes

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Vest-Agder

HVEM?

Kompetanse koordinator

Rehabilitering

Demens

Rus Psykisk helse

Habilitering

Leder USHT

Nettverk

Erfaringsutveksling, faglig oppdatering,
Ressurspersoner, koordinering

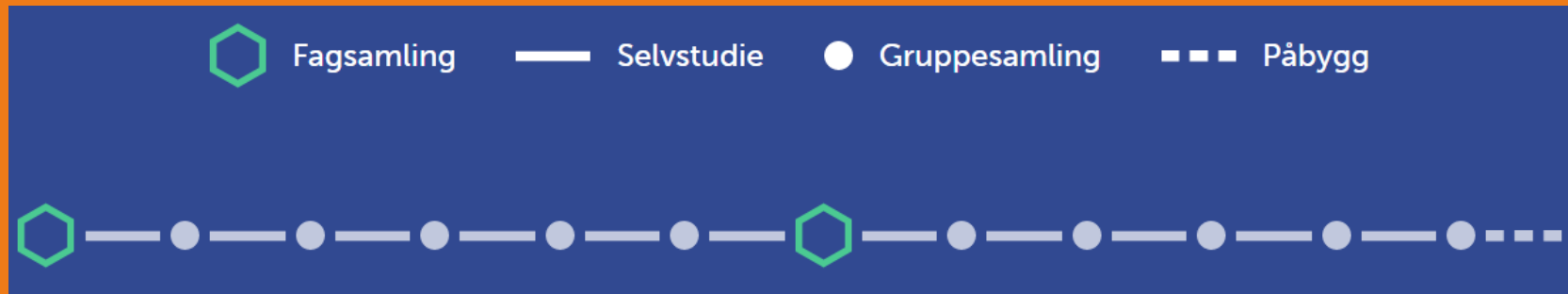
- Habilitering
- Demens
- Lindring
- Saksbehandlerforum

ABC

Studiemodellen:

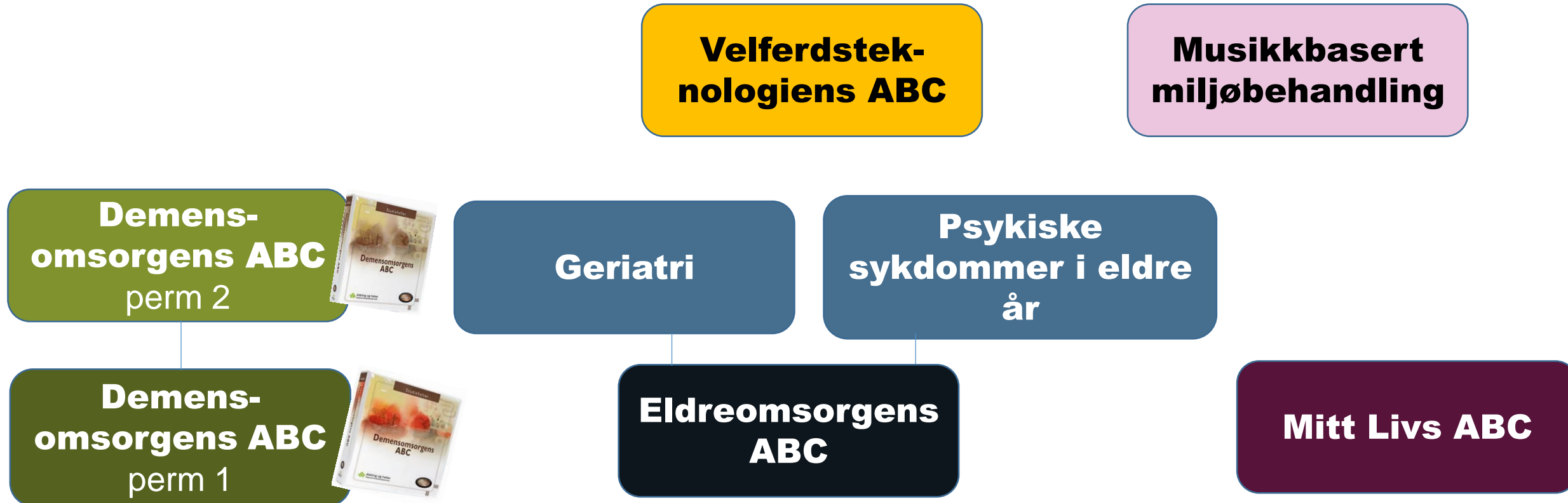
Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste

ABC - moduler

ABC Seminarer på Agder våren 2019

Oppfølgingsseminarer

- 4/3 Demensomsorgens ABC perm1 – Vest Agder (104)
- 5/3 Demensomsorgens ABC perm1 – Aust Agder (200)
- 7/3 Psykiske sykdommer i eldre år (inkl.eldreomsorg) (130)
- 8/3 Mitt Livs ABC Perm 1 (107+60)
- 11/3 Demensomsorgens ABC perm2 –Aust Agder (140)
- 12/3 Demensomsorgens ABC perm2 –Aust Agder (200)
- 14/3 ABC miljøbehandling (91)
- 18/3 Velferdsteknologi (220)

Sum oppstart høsten 2018: **1252 ansatte (snitt på 41 personer pr. kommune)**

ABC Seminarer på Agder høsten 2019

Oppstartsseminarer

- 2/9 Demensomsorgens ABC perm1 - Vest-Agder
- 3/9 Demensomsorgens ABC perm1 - Aust-Agder
- 4/9 ABC psykiske sykdommer i eldre år
- 9/9 Demensomsorgens ABC NY perm2 (inkl. miljøbeh) - Vest Agder
- 10/9 Demensomsorgens ABC NY perm2 (inkl. miljøbeh) - Aust Agder
- 11/9 ABC Aldring og omsorg, Geriatri ABC
- 12/9 Mitt Livs ABC Perm 1
- 13/9 ABC Musikkbasert miljøbehandling
- 16/9 Velferdsteknologiens ABC

Fagdag i lindring og demens

8. november 2018
Caledonien hotell, Kristiansand

Hovedtemaer:
Forhåndssamtalen, delir og pårønderollen

08.15	Registrering, kaffe og te
08.30	Velkommen
08.45	Hva er et delir? ved overlege Kari Johnsen
09.30	Pause
09.45	Forebygging og behandling av delir ved overlege Kari Johnsen
10.30	Pause
10.45	Forhåndssamtaler. Presentasjon av arbeidet med ny veileder ved overlege Pål Friis
11.30	Erfaringer ved bruk av forhåndssamtaler. Paneldebatt med representanter fra sykehus, hjemmetjeneste, sykehjem og legetjenesten.
12.00	LUNSJ
13.00	Nytt fra fagfeltet
13.15	Pårørende - en ressurs eller personer med ulike ressurser - Pårørendealliansen ved leder Anita Vatland.
14.00	Pause
14.15	Pårørendealliansen fortsetter
15.00	Avslutning, evaluering og utdeling av deltakerbevis
-15.15	

Kurssted: Radisson Blu Caledonien hotell, Vestre Strandgate 7, Kristiansand.
Kursavgift: Kr. 300,- (faktura ettersendes)
Påmeldingsfrist: Torsdag 25. oktober
Påmelding: Elektronisk påmelding via lenken: [Alle deltakere unntatt Kristiansand](#)
Lenke til ansatte i Kristiansand kommune
Ved spørsmål kontakt: cathrine.humlen.ruud@kristiansand.kommune.no
 Maja Hareide Holt, Lindrende enhet, tlf: 380 38646

Fagdagen er et samarbeid mellom Sørlandet Sykehus, UJA, Kreftforeningen og Utviklingssentrene i Aust- og Vest-Agder. Takk til Fylkesmannen i Agder for tilskuddsmidler!

Godkjenning: Kurset kan søkes godkjent av NSF (lærende 6,5 time i utdanning som spesialist i klinisk sykepleie/spesialsykepleie og er søkt godkjent av den norske legeförening med 6,5 poeng.

Kari Johnsen er utdannet geriater med mange års klinisk erfaring i medisinsk og geriatrisk behandling ved Sørlandet sykehus, Kristiansand. Fra januar i år har hun vært ansatt i Kristiansand kommune som leder for demensoverlege.

Pål Friis er spesialist i geriatri og var inntil nylig overlege ved geriatrisk seksjon. Han har tidligere ledet klinisk etikk-komité. Han har også deltatt i det nasjonale arbeidet med å utarbeide en veileder for forhåndssamtaler.

Anita Vatland er styreleder i Pårørendealliansen, en frittstående paraplyorganisasjon stiftet i 2014. De jobber for å synliggjøre pårørende og arbeider for å forbedre deres vilkår og rettigheter, uavhengig av hvem man er pårørende.

Fagdager 2019

- 24. januar Fagdag ernæring i habiliteringsfeltet
- 7.-8. mars Konferansen «Samarbeid om velferdsteknologi Agder 2019»
- 10. april Gode pasientforløp/Sammen om kvalitet og forbedring
- 4.-5. juni Utviklingskonferanse for ledere og ressurspersoner i Vest-Agder
- 23.-24. okt. Konferanse for ressurspersoner i kreft og lindring

«Leve hele livet - sammen»

Nasjonal konferanse i Vennesla 19.11.18

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

Aktive sammen

Tidspunkt

19.11.2018 09:00 - 16:00

Påmeldingsfrist

18.11.2018 23:00

[Start påmeldingen](#)

Arrangør

Vennesla Frivilligsentral

Sted

Hunsofoss Næringpark, Vennesla, Norge

[Klikk her](#)
[for](#)
[påmelding](#)

Frist
18.11.18
Konferansen
streames

Konferansen «Sammen om velferdsteknologi»

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

USHT – Fylkesmannen – UIA - RKG

7.-8. mars 2019

Arendal kulturhus

Kompetanseløft velferdsteknologi Agder

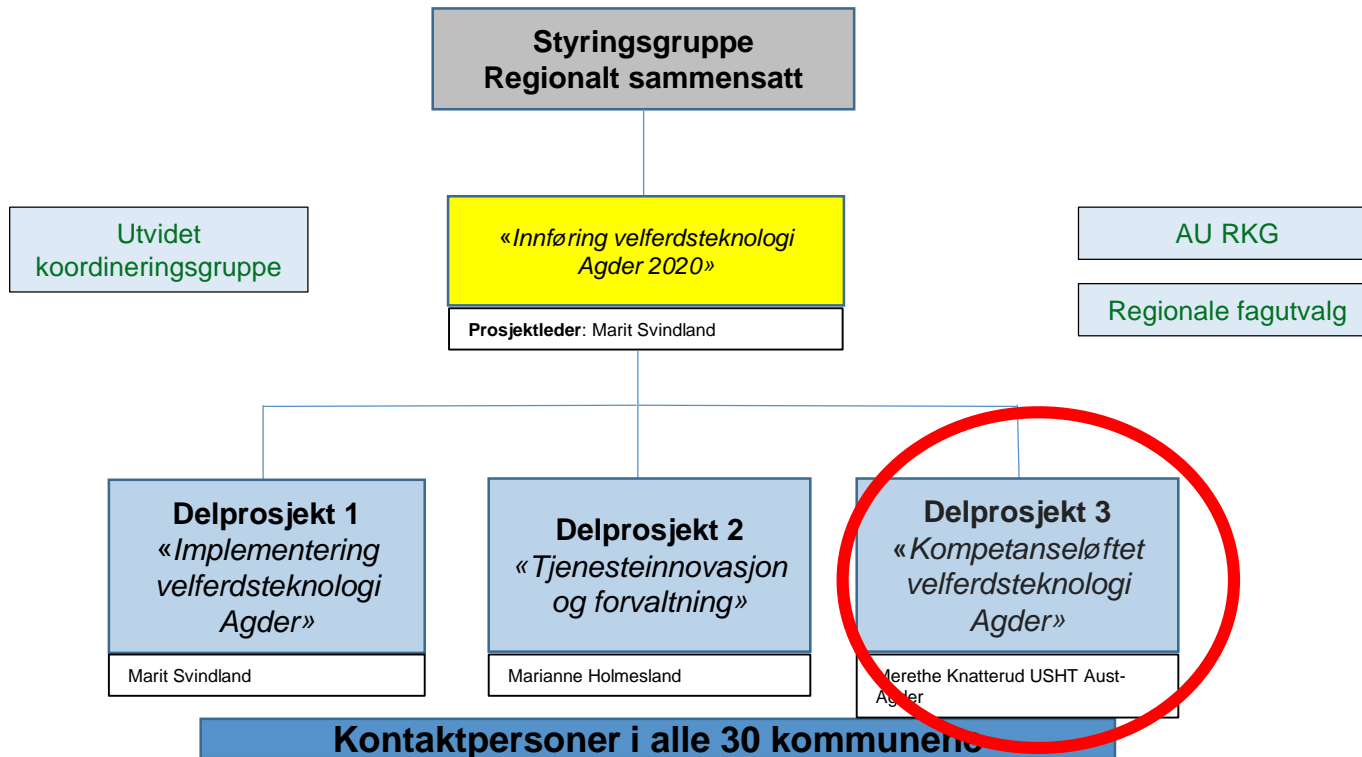
Ny prosjektorganisering fra aug. 2018

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

REGIONAL
KOORDINERINGSGRUPPE
E-HELSE OG VELFERDSTEKNOLOGI
AGDER

Konferansen
«Sammen om velferdsteknologi på Agder»
USHT/Fylkesmannen/UIA/ RKG

1
Velferdsteknologiens
ABC

2
E-læring

3
Basiskompetanse

4
Tjenesteinnovasjon

Pasientsikkerhet

TILT instruktørkurs – tidlig identifisering av livstruende tilstander

TILT Kort

Tidlig Identifisering av Livstruende Tilstander TILT-score						
	3	2	1	0	2	3
Resp. frekvens	<9	9-14	15-20	21-29	≥30	
Puls	<40	41-50	51-100	101-110	111-129	≥130
Syst. BT	<70	71-80	81-100	101-199	≥200	
Temp	<35	35-38,4	38,5-40	40-41,9	42-43,3	≥43,8
CNS			Vaken og oppmerksom	Reagerer på stimuli	Reagerer på smerte	Reagerer ikke

Oppfølging av TILT

- Score 0: Ny kontroll om 1 døgn
- Score 1: Ny kontroll om 8-12 timer
- Score 2: Ny kontroll om 4-8 timer
- Score 3-4: Kontroll om 1-4 timer, evt. kontakt lege
- >4: Kontakt lege

Nb: Kontakt **alltid** ansvarlig lege hvis TILT score er over 4 eller hvis du er urolig for pasienten

Telefonnummer

Nødnnummer ambulanse: 113
Legevakt (hemmelig nummer for helsepersonell): 370 35842
Ambulant KØH: 902 50331

Hjerte – Lunge- Redning

- Sjekk om personen er bevisst.** Rop til og rist forsiktig i vedkommende. Hvis ingen reaksjon, tilkall oppmerksomhet og hjelp fra mennesker i nærheten.
- Legg personen på rygg og åpne luftveiene.** Se, lytt og kjenn etter pust i minimum 10 sekunder. Hvis pusten er normal, overvåk i ytterligere 1 minutt og legg personen i **stabil sideleie**.
- Ring 113** eller få noen i nærheten til å gjøre dette mens du begynner HLR.
- Start 30 brystkompresjoner** i et tempo av 100 kompresjoner pr minutt. Tempoet er høyere enn det mange naturlig antar. Kompresjonene skal være taktfaste og bestemte, og gis midt i brystkassen mellom brystene. Brystkassen skal komprimeres ca. 5 cm.
- Gi 2 innblåsinger.** Hold for nesen til offeret. Blås til du ser brystkassen heve seg. Hvert blås skal ta ca. 1 sekund.
- Gjenta kompresjoner og innblåsinger (30:2) til medisinsk personale ankommer.**

(Kilde: Norsk Luftambulanses)

SBAR- Kommunikasjon med lege

Identitet (si ditt navn, stilling og avdeling)	
Pasientnavn:	Fødselsdato:
Situasjon «Jeg ringer fordi...» Beskriv:	
Bakgrunn Kort resyme av sykdomshistorie inntil nå. Allmentilstand siste dager (mat, drikke, aktivitetsnivå).	
Aktuell tilstand (status og vurdering)	
Vitale parameter	kl. Verdiert Tilt Score*
A Respirasjon	
B SpO ₂	
C Blodtrykk	
D Puls	
E Blodsukker	
F Bevissthet/CNS	
G Temperatur	
TILT SCORE*	
Jeg tror at problemet/ årsaken til pasientens tilstand er....	
Hjerneslag (1 eller fler FAST symptomer- ring 113)	
☐ F- Fjes Ansiktslammelse (smile) ☐ A- Arm Lammelse i arm (løfte armene) ☐ S- Språk Språkførstyrrelse (finner ikke ord) ☐ T- Tale Taleforstyrrelse (snakker utydelig)	
Quick-SOFA (2 av 3 kriterier kan indikere sepsis)	
☐ Respirasjon ≥22 ☐ Endret mental status ☐ Systolisk BT ≤ 100	
Andre supplerende undersøkelse:	
Urin- multistix	
Leukocytter	
Nitrit	
Protein	
Glucose	
Blod	
CRP	
Råd om tiltak... derfor anbefaler jeg/hva er legens anbefaling?	
Noter navnet til den du har snakket med:	

I identifikasjon	<p>Oppgi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvem du er Hvor du er Pasientens navn, alder, kjønn, avdeling <p>Mottaker: bekreftelse på hvem du snakker med</p>
S situasjon	<p>Hva er problemet/årsak til kontakt?</p> <ul style="list-style-type: none"> Jeg ringer deg fordi... Jeg har sett at... / fått prøvesvar... <p>Hvis det haster – gjør det klart med en gang!</p>
B bakgrunn	<p>Kortfattet og relevant sykehistorie</p> <ul style="list-style-type: none"> Tidligere og aktuelle sykdommer av betydning Aktuelle problemer og behandling til nå Allergier Smittorisiko
A aktuell tilstand	<p>Aktuell tilstand (status og vurdering)</p> <p>A: luftvei B: respirasjon C: puls, BT, SpO₂ D: bevissthet, smerte E: temperatur, hud, ytre skader, blødninger</p> <p>Jeg tror at problemet/årsaken til pasientens tilstand er...</p>
R råd	<p>Tiltak</p> <p>.... derfor anbefaler jeg/hva er din anbefaling?</p> <ul style="list-style-type: none"> Umiddelbare tiltak Overvåking/overflytting Utredning/behandling Hvor ofte skal jeg Når skal jeg ta kontakt igjen

Høskolen i Gløvik - simuleringssenteret

Basiskompetanse

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester
Vest-Agder

Evaluering, spredning og videreutvikling

- Fag
- Hvordan lage en god presentasjon
- Pedagogiske virkemidler
- Tilbud om veiledning

Modul 6
Helse og sykdom

- 6.1 Diabetes
- 6.2 KOLS (NY!)
- 6.3 Lindring
- 6.4 Demens (e-læring)
- 6.5 Smittevern
- 6.6 Velferdsteknologi (NY!)

Modul 1
Grunnlagstenkning

Modul 2
Dokumentasjon og kvalitet

Modul 3
Ernæring

5
Rus og psykisk helse

Modul 4
Legemiddelbruk

Sammen om kvalitet og forbedring

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

- Bakgrunn for prosjektet

- Gode pasientforløp
- Mer behov for forbedringskompetanse
- Samarbeid i Agder
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring
- Veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov
- «Leve hele livet»

Læringsnettverk – anbefalt metode for kvalitetsutvikling

- «Læringsnettverk er et verktøy for forbedringsarbeid i helse- og omsorgstjenesten. Hensikten er å bedre kvaliteten på tjenestene gjennom å dele kompetanse på tvers av ulike områder. Kjernen i læringsnettverk er felles kompetanseutvikling på tvers av profesjon, avdeling og organisasjon. Det erfares som viktig at både spesialisthelsetjenesten og kommunene deltar». (Helsedirektoratet, Veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov)

Pasientsikkerhet

Leve hele livet
- en kvalitetsreform for eldre

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

Sammen om kvalitet og forbedring 2018- 2021

1

**Pasientsikkerhet:
Inn- og utskriving**

2

**Pasientsikkerhet:
Fall
Ernæring**

3

**Forbedrings-
kompetanse:
Ledere
Medarbeidere**

4

**Pasientsikkerhet:
Legesamarbeid
Legemidler**

Mål

Pasientene på Agder opplever helhetlige, trygge og koordinerte pasientforløp

Delmål

- Sikre systematisk samhandling, kommunikasjons- og kunnskapsoverføring
- Videreutvikle brukerinvolvering i alle pasientforløp
- Styrke forbedringskompetansen hos ledere og medarbeidere på begge nivåer

Tiltak

- Gjennomføre forbedringsnettverkssamlinger
- Fullstendig implementering av PLO-meldingene
- Felles opplæring i metode for forbedringsarbeid
- Utvikle og forankre læringsnettverksdeltakernes rolle i organisasjonene
- Målinger på kvalitetsindikatorer
- Styrke samhandling med og mellom legene i pasientforløpet
- Koble arbeidet opp mot Leve hele livet reformen

Økonomi

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Aust-Agder og Vest-Agder

- Innovasjonstilskudd fra Fylkesmannen: 1,3 mill.
(Sammen om kvalitet og forbedring, USHT AA)
  - Innovasjonstilskudd fra Fylkesmannen: 400 000
(Fallforbygging og Fysisk aktivitet, USHT VA)
  - Restmidler av tilskudd fra Fylkesmannen fra 2017: 300 000
(USHT AA)
- Sum: 2,0 mill.**

Fremdrift

- Prosjektet er finansiert i 2018 med kompetanse og innovasjonsmidler fra Fylkesmannen. Planlegger å søke nye midler til forlenging av prosjektet i 2019 og 2020.
- Prosjektleder Marit Bolstad
- Forankringsarbeid, KOSS og OSS
- Organisering

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**
Aust-Agder og Vest-Agder

Nasjonalt og regionalt støtteapparat

Nasjonalt: Hdir i samarbeid med KS og nasjonalt fagmiljø etter avtale

- Informasjonsarbeid
- Utvikle og spre faglig kunnskap
- Lage veiledningsmateriell
- Utvikle måleverktøy og ansvar for følge- forskning av reformen
- Gi faglig støtte og bistand til det regionale støtteapparatet

Regionalt: Fylkesmennene i samarbeid med KS og Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester

- Mobilisere og engasjere alle kommunene i sitt fylke
- Spre kunnskap om reformen - innhold og virkemidler
- Gi tilbud om støtte og veiledning til utvikling, iverksetting og evaluering av lokalt planarbeid
- Invitere til læringsnettverk og erfaringsdeling mellom kommunene

Spørsmål?

[Nasjonal nettside for utviklingssentrene](#)
[Nettsiden til USHT Vest-Agder](#)

Ta **gjerne** kontakt med oss:

[Mail: olga.r.espegren@kristiansand.kommune.no](mailto:olga.r.espegren@kristiansand.kommune.no)

Lik oss gjerne på Facebook!

